

warzywa kapustne

syngenta®

spis treści

warzywa kapustne

odmiany odporne na kiłę

kapusty białe	
Kilagreg F1	4
Kilaherb F1, Tekila F1, Kilajack F1 (SG3472)	5
Ramkila F1, Kilaton F1, Kilazol F1	6

kalafiory

Clarina F1 (SG3030), Clabiny F1 (SG3010), Cleobis F1	7
Clapton F1	8

kapusty brukselskie

Cronus F1, Crispus F1	8
-----------------------	---

kalafiory

do uprawy wiosennej

Speeder F1, Solis F1, Easytop F1	10
Brunel F1, Bruce F1, Aerospace F1 (SG5759)	11

do upraw letnich i jesiennych

Lecanu F1, Amerigo F1	12
Vespucci F1 (SG5773), Aldrin F1	13
Korlanu F1, Cadillac F1, Faraday F1	14

kalafiory

dla przemysłu chłodniczego

Karnabit F1, Alhambra F1	16
--------------------------	----

brokoły

Bay Meadows F1, Montop F1, Monaco F1	21
--------------------------------------	----

kapusty białe

odmiany wczesne

Mirror F1, Kevin F1, Reactor F1	22
Grepala F1, Gregorian F1, Factor F1	23

odmiany do supermarketów – główka 2 - 3 kg

Tekila F1, Quisor F1	24
Unifor F1, Kilazol F1	25

odmiany do kwaszenia

Septon F1, Ramco F1, Ramkila F1	28
Liberator F1, Novoton F1	29

odmiany do przechowywania

Socrates F1, Zenon F1	32
Adaptor F1, Agressor F1	33
Kingston F1, Bloktor F1, Cilion F1	34

kapusty brukselskie

Aurelius F1, Cobus F1, Ajax F1	36
--------------------------------	----

kapusty czerwone

Reball F1, Rebecca F1, Rescue F1	37
----------------------------------	----

kapusty pekińskie

Sprinkin F1, Kilakin F1	38
Suprin F1, Janin F1	39

kapusty włoskie

Nebraska F1 (Alaska CMS)	40
Baikal F1 (Syberia CMS), Miletta F1, Ottawa F1	41

odmiany odporne na kiłę kapusta biała

Kilagreg F1

najwcześniejsza odmiana
odporna na kiłę

Nowe odmiany to łatwiejsza walka z kiłą kapusty

Mijający już sezon ponownie pokazał jak dużym, stale rosnącym, problemem jest kiła kapusty. Na rozpowszechnianie się zakażeń wpływa zarówno intensyfikacja produkcji warzyw kapustnych, jak i zmieniający się klimat, który sprzyja rozwojowi tej choroby. Obecna sytuacja sprawia, że wielu producentów stara się zabezpieczać swoje uprawy, poszukując skutecznych sposobów walki z tą chorobą. Pojawiające się na rynku coraz to nowe rozwiązania i środki wydają się niewystarczające, często też są bardzo drogie.

Najskuteczniejszą, potwierdzoną metodą jest uprawa odmian odpornych. Aby była w pełni skuteczna musi być połączona z prawidłowym wyborem stanowiska uprawy, agrotechniką, prawidłowym pH gleby i nawożeniem.

Lepszemu planowaniu produkcji i wzrostowi bezpieczeństwa sprzyja, zwiększona każdego roku, gama odmian warzyw kapustnych odpornych na kiłę kapusty – oferujemy już 18 odmian kapusty białej, kalafiora, kapusty brukselskiej oraz pekińskiej.

W sezonie 2010 gamę wzbogaciła nowa odmiana kapusty białej – **Kilajack** – przeznaczona do sprzedaży prosto z pola, jak również do przechowywania. Ze względu na krótki okres wegetacji, około 100 - 110 dni, można ją polecać do sprzedaży na świeżym rynku w okresie lata (z nasadzeń wiosennych), jak i również z nasadzeń czerwcowych do przechowania. Jest to odmiana z powodzeniem wykorzystywana do kwaszenia.

Clarina (SGC3030) i **Clabiny** (SGC3010) to dwa nowe kalafiora będące uzupełnieniem znanego Claptona. **Clarina** jest około 5 dni wcześniejsza od Claptona, polecamy ją do nasadzeń przez cały rok (z wyjątkiem zbiorów na przełomie lipca i sierpnia). Wysoka jakość róż i ich doskonałe krycie to zalety wyróżniające tę odmianę. Z kolei drugą nowość – **Clabiny** – polecamy na zbiór jesienny. Ciężkie i zbite róże sprawiają, że została wysoko oceniona przez przemysł przetwórczy. ■

Cechy odmiany:

- odmiana o około 75 - 80 dniach wegetacji
- przeznaczona do upraw wiosennych pod przykryciami płaskimi i w odkrytym gruncie
- główki okrągłe, zbite, o doskonałej strukturze wewnętrznej
- masa główek – 2,5 - 3 kg
- odporność na kiłę kapusty
- wysoka tolerancja na pęknięcie

Zastosowanie: kapusta przeznaczona na świeży rynek i wczesne kwaszenie

Uwagi: możliwa uprawa w większym zagęszczeniu

kapusty

Kilaherb F1

idealna odmiana
na świeży rynek

Cechy odmiany:

- okres wegetacji około 105 dni
- odporna na kiłę kapusty i fuzarium
- podwyższona tolerancja na wciornastki
- główki okrągłe, dorastające do 4 kg

Zastosowanie: świeży rynek i letnie kwaszenie

Uwagi: wysoka odporność na pękanie, możliwość przetrzymania na polu

Tekila F1

kapusta
na świeży rynek

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 90 - 100 dni
- podwójna odporność na kiłę kapusty i fuzarium
- długo nie pęka na polu
- okrągły kształt główki
- możliwość uprawy w różnym zagęszczeniu (1,5 - 3 kg)
- dobra struktura wewnętrzna
- wysokie wyrównanie (CMS)

Zastosowanie: świeży rynek

(SG3472)

Kilajack F1

na zbiór letni
i na poplon

nowość

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 100 - 110 dni
- główki dorastają do około 3 kg
- mocny system korzeniowy i wigor roślin
- odmiana z odpornością na kiłę kapusty i fuzarium
- kapusta przeznaczona do przechowywania

Zastosowanie: kapusta zarówno do sprzedaży na świeżym rynku, jak i do przetwórstwa

Uwagi: przechowywanie do kwietnia (przy nasadzeniach w drugiej połowie czerwca)

Ramkila F1

wysoko plonująca kapusta
do kwaszenia

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 120 - 130 dni
- roślina o silnym wigorze, z mocnym systemem korzeniowym, sprawdzona na różnych glebach
- główki bardzo wyrównane, dorastające do 7 - 9 kg, nie zagniwają
- doskonała struktura wewnętrzna
- wysoka odporność na kiłę kapusty

Zastosowanie:

- kwaszenie
- główki 3 - 4 kg można przeznaczyć do sprzedaży na świeży rynek i do krótkiego przechowania (do 4 miesięcy)

Uwagi:

- wysoka zdrowotność roślin
- odmiana odporna na pęknięcie (możliwość krótkiego przetrzymania w polu)

Kilaton F1

wysoko plonująca
odmiana do długiego
przechowywania

Cechy odmiany:

- 140 - 145 dni wegetacji
- wiarygodność w uprawie ze względu na odporność na kiłę kapusty
- wysoka tolerancja na wewnętrzne zbrunatnienie główek kapusty podczas przechowywania
- wysoki plon
- zielone liście zewnętrzne, nawet po przechowaniu
- przydatna na świeży rynek i do przetwórstwa w zależności od gęstości sadzenia (3,5 - 5,5 kg)
- wysokie wyrównanie

Zastosowanie:

długie przechowywanie

Kilazol F1

idealnie okrągła główka

Cechy odmiany:

- odmiana odporna na kiłę kapusty
- około 140 - 145 dni wegetacji
- główki okrągłe, o doskonałej strukturze wewnętrznej
- główki o masie około 2,5 kg
- wysoka zdrowotność
- ze względu na średnie ulistnienie roślin, odmiana nadaje się do dużych zagęszczeń

Zastosowanie:

- odmiana przeznaczona na świeży rynek i do supermarketów
- do bardzo długiego przechowania

Uwagi:

- zalecane zagęszczenie 40 - 45 tys./ha
- niższe koszty przechowania dzięki zbitym i okrągłym główkom

odmiany odporne na kiłę kapusty kalafiory

Cleobis F1

doskonała jakość róży
w uprawie wiosennej

Clarina F1 (SG3030)

nowość w typie
Claptona

nowość

Clabiny F1 (SG3010)

wysoki plon
w uprawach jesiennych

nowość

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 72 - 78 dni
- róża zbita, okrągła, gładka, dobrze okryta liśćmi, doskonałej jakości
- wysoka zdrowotność roślin – silny nalot woskowy chroni przed chorobami
- liść średniej długości, wzniesiony – możliwość uprawy w większych zagęszczeniach
- wysoka odporność na kiłę kapusty

Zastosowanie:

- kalafior do upraw wiosennych i późnojesiennych
- przeznaczony na świeży rynek i dla przemysłu

Uwagi: zalecane prawidłowe nawożenie roślin w celu wybudowania dużej masy liściowej

Cechy odmiany:

- odmiana o średnim wzroście
- najwyższa jakość róż i doskonałe krycie
- wysoka odporność na kiłę kapusty
- okres wegetacji 75 - 80 dni

Zastosowanie:

- świeży rynek i dla przemysłu
- wysoki plon dla przemysłu i duży udział drobnej różyczki

Uwagi: szczególnie polecana na zbiór wczesnoletni – do połowy lipca, oraz jesienny – od końca sierpnia

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 80 - 85 dni
- nowość z odpornością na kiłę kapusty
- wysoki plon róż
- śnieżnobiała, zbita róża
- różyczka doskonałej jakości
- silny wzrost roślin

Zastosowanie: uprawy jesiennie dla przemysłu i na świeży rynek

Uwagi: zalecany zbiór – wrzesień, październik

odmiany odporne na k kapusta brukselska

Clapton F1

doskonała jakość róż

Cechy odmiany:

- rośliny wyróżniają się bardzo dobrym okrywaniem róż
- udowodniona, wysoka odporność na kiłę kapusty
- 80 - 85 dni wegetacji
- wysoka jakość róż (drobna struktura, ścisłe i śnieżnobiałe)

Zastosowanie: przemysł chłodniczy i świeży rynek

Uwagi: odmiana polecana do uprawy przez cały sezon

Cronus F1

doskonała jakość brukselek

Cechy odmiany:

- idealne wyrównanie roślin (CMS) – typ Cumulusa
- odporność na kiłę kapusty
- roślina o silnym wzroście
- wysokie wyrównanie i luźne ułożenie brukselek na łodydze
- wysoki plon
- okrągły kształt i atrakcyjny kolor główek
- wysoka zdrowotność roślin

Zastosowanie: polecana głównie na świeży rynek

Uwagi:

- przystosowana do różnych rodzajów gleb
- odporna na stresowe warunki uprawy
- zalecana zarówno do zbioru mechanicznego, jak i ręcznego

Crispus F1

średniowczesna odmiana odporna na kiłę

Cechy odmiany:

- idealne wyrównanie (CMS), typ Maximusa
- odporność na kiłę kapusty
- tolerancja na wybijanie w pędy kwiatostanowe
- główki owalne i gładkie
- bardzo wysoki potencjał plonotwórczy
- możliwość przetrzymania w polu (dłużej niż odmianę Maximus)
- doskonały smak

Zastosowanie:

- świeży rynek i dla przemysłu

Uwagi:

- zalecana na wszystkie rodzaje gleb
- możliwość nasadzeń w różnych terminach, w celu rozłożenia zbiorów
- możliwość zagęszczania do 45 tys./ha – przy takiej uprawie zbiory zaczynają się później, a główki mają mniejszą średnicę i nadają się do mrożenia
- zalecane dodatkowe nawożenie azotowe na początku uprawy

kiłę kapusty

terminy sadzenia i zbioru

Odmiana	Okres wegetacji	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
kapusta biała – odmiany odporne na kiłę													
Kilagreg F1	75 - 80				■			■					
Tekila F1	90 - 100				■			■					
 Kililajack F1	100 - 110				■			■					
Kilaherb F1	105 - 110				■			■					
Ramkila F1	120 - 130				■			■					
Kilaxy F1	145 - 150				■						■		
Kilazol F1	140 - 145				■						■		
Kilaton F1	140 - 145				■						■		
kapusta brukselska – odmiany odporne na kiłę													
Crispus F1	120 - 130				■						■		
Cronus F1	150				■						■		
kalafior – odmiany odporne na kiłę													
Clarify F1	72 - 78				■								
Cleobis F1	75 - 80				■								
 Clarina F1	75 - 78				■								
 Clabiny F1	80 - 85												
Clapton F1	80 - 85				■								

 – nowość
  – sadzenie
  – zbiór

ZASTRZEŻENIE

dotyczące odmian odpornych na kiłę kapusty

Firma Syngenta Seeds przygotowała niniejszą publikację z najwyższą troską i wedle swojej wiedzy oraz umiejętności. Odporność przeciw kiłę kapusty jest skuteczna w wypadku większości ras patogenu, lecz nie w przypadku rzadkich ras mogących się pojawić na niektórych polach w Europie, mogących przelamać odporność. Aktualnie dostępne informacje na temat ras i ich występowania są nieliczne. Wydzielenie i identyfikacja poszczególnych ras jest również technicznie trudna. Zalecane jest wykonanie niewielkich próbnych doświadczeń przed rozpoczęciem produkcji na większą skalę. W celu uzyskania maksymalnej skuteczności odporności zaleca się, jako element całościowego zarządzania produkcją roślin, stosowanie równoczesne różnych metod kontroli takich jak warunki wzrostu (dla pól zainfekowanych kiłą kapusty zaleca się następujące zabiegi uprawowe: drenowanie pól, wapnowanie oraz nawożenie azotowe w formie salety wapniowej), środki ochrony roślin oraz odporność genetyczna. Wszelkie informacje i zalecenia zawarte w tej publikacji mają charakter orientacyjny. Użytkownik powinien stosować je w zgodzie z własną wiedzą, doświadczeniem i miejscowymi warunkami. W przypadku wątpliwości zalecamy wykonanie niewielkiej produkcji próbnej, aby stwierdzić jak warunki miejscowe mogą wpłynąć na odmianę.

kalafior

do uprawy wiosennej

Speeder F1 (SG 5774)

znakomita wczesność
i wyrównanie

Cechy odmiany:

- odmiana o około 50 - 55 dniach wegetacji
- liść wzniesiony, silny, niełamiący się podczas zbioru
- róża zbita, biała, o doskonałej trwałości
- silny system korzeniowy – zwiększona odporność na stres podczas wiosennej uprawy
- idealne wyrównanie – szybki zbiór (80% plonu podczas dwóch cięć)

Zastosowanie:

- kalafior przeznaczony na świeży rynek
- zbiór wczesnowiosenny (do połowy maja)
- tylko do upraw w tunelach

Uwagi:

- zaleca się uprawę na zasobnych stanowiskach z możliwością podlewania
- wysadzanie w okresie wiosennym tylko w glebę przesuszoną

Solis F1

odporność na stres
w uprawach tunelowych

Cechy odmiany:

- bardzo krótki okres wegetacji (54 - 59 dni)
- rośliny o jasnozielonych, szerokich liściach i silnym wzroście
- dobre okrywanie róż
- różę zwężłe, idealnie białe
- wysoki procent róż handlowych
- atrakcyjny wygląd
- brak omszenia róż

Zastosowanie: przeznaczona na świeży rynek wczesną wiosną

Uwagi: duża tolerancja na stresowe warunki występujące wczesną wiosną, sprawdzona w większości krajów Europy

Easytop F1

doskonała jakość róż
z tunelu

Cechy odmiany:

- krótki okres wegetacji (56 - 60 dni)
- rośliny o mocnym wigorze i bardzo dobrym wyrównaniu
- elastyczna blaszka liściowa, niełamiąca się podczas zbioru
- białe, zwarte, dobrze okryte różę

Zastosowanie: wczesny kalafior, przeznaczony na świeży rynek

Uwagi: jest doskonałym uzupełnieniem odmiany Solis, pozwala na przedłużenie zbiorów wysokiej jakości róż z tuneli

Brunel F1

sprawdzona w uprawach pod przykryciami płaskimi

Cechy odmiany:

- wczesna, o krótkim okresie wegetacji 60 - 63 dni
- silna blaszka liściowa bardzo dobrze okrywająca różę
- ciężkie, białe różę
- szeroki głąb po ścięciu, atrakcyjny wygląd podczas sprzedaży
- liście elastyczne (nie łamią się podczas wiązania)

Zastosowanie: wczesny kalafior, przeznaczony na świeży rynek, do upraw pod przykryciami płaskimi i w odkrytym gruncie

Uwagi: pewność zbiorów wysokiej jakości różę dzięki wysokiej tolerancji na stresowe warunki wczesnej wiosny

Bruce F1

odmiana na zbiór wiosenny i poplon

Cechy odmiany:

- wczesna, 65 - 68 dniowa odmiana
- wysokie, wzniesione liście
- liście bardzo dobrze okrywające różę
- pełna blaszka liściowa od spodu rośliny
- śnieżnobiałe różę

Zastosowanie: świeży rynek i do przemysłu

Uwagi: możliwość uprawy na poplon (sadzenie w połowie lipca – przemysł)

(SGC5759)

Aerospace F1

średniowczesna odmiana o silnym wzroście

nowość

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 70 - 75 dni
- silny wzrost roślin
- wysokie wyrównanie
- liść wzniesiony, elastyczny, niełamący się podczas zbioru
- różę wysokiej jakości, dorastające do 1,5 kg

Zastosowanie: świeży rynek, do upraw wiosennych i poplonowych

Uwagi: skoncentrowany zbiór – do 2/3 cięć

kalafiory

do upraw letnich i jesiennych

Lecanu F1

odmiana w typie Amerigo,
o krótszym okresie wegetacji

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 75 - 80 dni
- róża tolerancyjna na przebarwienia antocyjanowe
- rośliny o silnym wzroście
- bardzo dobre okrywanie róż
- róże białe, bardzo zwarte
- duży plon
- wysokie wyrównanie – krótki okres zbioru

Zastosowanie: na świeży rynek i dla potrzeb przemysłu chłodniczego

Uwagi: duża tolerancja na warunki stresowe, szczególnie polecana na zbiór w lipcu i sierpniu, sprawdzona w większości krajów europejskich

Amerigo F1

polecany do uprawy na lato

Cechy odmiany:

- średniopóźna odmiana, o okresie wegetacji 80 - 85 dni
- rośliny o wzniesionym pokroju tworzą doskonale okryte, wysokiej jakości, ściśle i śnieżnobiałe róże
- silny wigor
- wysoka zdrowotność roślin
- duży plon

Zastosowanie: dla potrzeb przemysłu chłodniczego i na świeży rynek

Uwagi: duża tolerancja na warunki stresowe, odmiana przeznaczona przede wszystkim na zbiór letni

Vespucci F1 (SG5773)

doskonały kalafior dla supermarketów

nowość

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 80 - 85 dni
- silne, wzniesione liście
- róże wysokiej jakości, białe, doskonale okryte
- wysoka zdrowotność roślin w polu

Zastosowanie: do sprzedaży na świeżym rynku, od wiosny do jesieni (z wyjątkiem przełomu lipca i sierpnia)

Uwagi:

- odmiana dobrze reaguje na większe zagęszczenia – około 40 tys./ha
- duży udział róż wysokiej jakości, z przeznaczeniem do pakowania w kartony po 6 - 8 sztuk

Aldrin F1

wybierz jakość w okresie lata

Cechy odmiany:

- okres wegetacji około 80 - 85 dni
- liść silny, wzniesiony
- wysoka tolerancja na tipburn
- wysoka zdrowotność roślin
- wysoka tolerancja na przebarwienia

Zalety na świeżym rynku:

- wysoka jakość róż
- róża gładka, zbita
- doskonałe krycie róż
- idealne wyrównanie roślin
- wysoki udział róż klasy I

Zalety dla przemysłu:

- zwartość i twardość różyczek
- mały udział kruszu
- duży udział różyczek o małym kalibrze
- wyrównanie roślin – krótki okres zbioru

Zastosowanie: odmiana przeznaczona na świeży rynek i dla przemysłu

Uwagi: przeznaczona do upraw w okresie lata i wczesnej jesieni

Korlanu F1

doskonała odmiana na jesienny zbiór dla przemysłu

Cechy odmiany:

- odmiana o okresie wegetacji ok. 80 dni
- roślina o bardzo silnym wigorze
- liście wzniesione, o wysokiej zdrowotności

Zalety dla przemysłu:

- rośliny o dużym wyrównaniu – krótki okres zbioru
- wysoki plon całkowity
- róża zwięzła, zbita, śnieżnobiała, bez omszenia
- wysoki uzysk różyczki
- różyczka o jednolitej, wyrównanej barwie i krótkim głąbiku

Zalety na świeżym rynku:

- dobre krycie róż
- zbita, kształtna, gładka róża
- liście okrywające nie przylegają do róży, co zabezpiecza ją przed zagniwaniem w okresie wilgotnej jesieni

Uwagi: polecana na wszystkie gleby, odmiana mało wrażliwa na niedobory wapnia

Faraday F1

zbita, twarda róża, bez tendencji do rozluźniania

Cechy odmiany:

- bardzo wysokie wyrównanie roślin (CMS)
- odmiana o około 80 - 85 dniach wegetacji
- róże zbite, dobrze okryte
- wysoki plon całkowity
- liść wzniesiony, z niebieskawym nalotem, o wysokiej zdrowotności

Zastosowanie:

- odmiana przeznaczona na świeży rynek i dla przemysłu
- doskonały produkt na różyczkę
- ze względu na zbitość róż odmiana polecana do zbioru mechanicznego i mechanicznego różyczkowania

Uwagi:

- przeznaczona na zbiór jesienny
- wysokie wyrównanie i jednoczesne dorastanie róż obniża koszty zbioru

Cadillac F1

bardzo wysoki plon idealnie okrytych róż

Cechy odmiany:

- odmiana o długim okresie wegetacji (około 90 - 100 dni)
- silny wigor roślin
- róże zwięzłe, białe, doskonale okryte (zwiększona liczba liści okrywających)

Zalety na świeżym rynku:

- liście wzniesione, róża wysoko osadzona (cecha ułatwiająca zbiór)
- róża bardzo wysokiej jakości
- idealnie okryta róża przy ciężarze około 1,5 - 1,8 kg (nie wymagająca dodatkowych zabiegów związanych z okrywaniem)

Zalety dla przemysłu:

- zwięzła, ciężka róża
- różyczki idealnie białe dzięki doskonałemu kryciu
- rośliny o dużym wyrównaniu (CMS)
- odmiana niepodatna na zmiany okresu wegetacji w różnych warunkach pogodowych

Uwagi: nasadzenia nie później niż na początku lipca

kalafiory i brokuły do przemysłu chłodniczego

Wybieraj najlepsze odmiany dla przemysłu chłodniczego

Sezon 2010 był wyjątkowo trudny dla producentów kalafiora i brokułu dostarczających surowiec do przemysłu przetwórczego – mieliśmy do czynienia z wieloma anomaliami pogodowymi – z obfitymi opadami na przemian z okresami suszy, co wyraźnie wpłynęło na wzrost, rozwój, jakość oraz plon kalafiorów i brokułów w całej Polsce. Przebieg pogody zaburzył powszechnie uznane za najlepsze terminy nasadzeń, a zmienne temperatury w okresie wegetacji znacznie opóźniły zbiory i obniżyły plony.

Skup trwał w tym sezonie wyjątkowo długo, a zakłady nie pozyskały założonej ilości surowca.

Niekorzystny przebieg pogody wpłynął na plon i jakość, a w efekcie na wysoką cenę i niewielką podaż tych gatunków. Świeży rynek oferował cały czas wysokie ceny, które dochodziły nawet do 3 - 4 zł za różę, więc do zakładów przetwórczych trafiał niestety surowiec niższej jakości (niesprzedawalny na świeżym rynku). Zakłady w całej Polsce odczuły braki towaru, ponieważ było go zdecydowanie mniej i trafiał w dużej mierze na świeży rynek.

Odmiany firmy Syngenta liderem na rynku

Mimo tak trudnego roku niektóre odmiany poradziły sobie bardzo dobrze. Pracownicy działów skupu i kontraktacji Chłodni Uren i Mors podkreślali przydatność odmiany

Lecanu w okresie letnim. Z kolei zakład Unifreeze chwalił wysoką jakość nowej odmiany **Aldrin**, której różę świetnie nadawały się do różyczkowania, a dział kontroli jakości docenił walory tej odmiany kwalifikując ją bez potrąceń. Producenci borykający się z problemem kiły kapusty nie planują uprawy kalafiora bez **Claptona**, który w tym roku trzymał okres wegetacji dając duży plon zbitej, ciężkiej białej róży. Producenci, dostarczający surowiec do zakładu Oerlemans w Siemiatyczach, zwracali uwagę na wysoki plon nowych odmian kalafiorów **Karnabit** i **Alhambra**. W przypadku brokułu, w okresie lata sprawdziła się nowa odmiana **Bay Meadows**, która dawała duży uzysk różyczki o wyrównanym pączku. Natomiast jesienią niekwestionowanym liderem na rynku brokułu do przetwórstwa okazał się po raz kolejny **Monaco**. ■

Kalafiory na jesień, kalafiory dla przemysłu – **Alhambra i Karnabit**

Wprowadzając na rynek nowe odmiany analizujemy wiele cech, takich jak: wigor roślin, krycie i jakość róż, plon, wrażliwość na choroby. Testujemy w jakich terminach uprawy odmiany sprawdzają się najlepiej. Często producenci jednak dość swobodnie stosują się do sugerowanych terminów. W latach o stabilnej, chłodnej pogodzie jest to możliwe i wiele odmian sprawdza się w innych okresach uprawy. Jednak, gdy pogoda odbiega od średniej – jak to miało miejsce w tym roku – okazuje się, że nasze odmiany dają najlepsze rezultaty w uprawie w zalecanych przez nas terminach. Proponowane przez nas planowanie terminów uprawy opiera się o wieloletnią ocenę odmian w różnych warunkach i strefach klimatycznych, zarówno przed, jak i po wprowadzeniu ich na rynek. Odmiany **Alhambra i Karnabit są odmianami do uprawy jesiennej z przeznaczeniem tylko do przemysłu**. Alhambrę z powodzeniem można zbierać od początku września do późnej jesieni. Zbiór Karnabita zaczynamy dwa tygodnie później – po 15 września. Odmiany te dorastają po około 85 - 95 dniach i dość precyzyjnie utrzymują okres wegetacji. Ze względu na wysoki plon dużych róż, łatwość różyczkowania i adaptację do różnych warunków uprawy są doskonałym produktem dla przemysłu chłodniczego. ■

Karnabit F1

wysoki plon dla przemysłu

Cechy odmiany:

- okres wegetacji około 85 - 90 dni
- bardzo silny wigor roślin
- mocny system korzeniowy – odmiana sprawdzona w trudnych warunkach uprawy
- doskonałe krycie róż

Zalety dla przemysłu:

- wysoki plon róż i duży udział różyczki
- jednolita barwa róż
- róża zbita i twarda, nawet przy dużej masie łatwe różyczkowanie
- wyrównanie roślin – krótki okres zbioru

Zastosowanie: Odmiana jesienna przeznaczona dla przemysłu

Uwagi: Przeznaczona do zbioru po połowie września. Gęstość nasadzeń około 25 tys. roślin na ha

Alhambra F1

sprawdzony produkt dla przemysłu

Cechy odmiany:

- okres wegetacji około 85 - 95 dni
- liść mocny, wzniesiony
- róże owalne, w białym kolorze
- średnia masa róż 1,5 - 2 kg
- roślina o silnym wzroście i kryciu róż

Zastosowanie: Odmiana jesienna, przeznaczona dla przemysłu

Uwagi: Odmiana przeznaczona do upraw jesiennych, zbiór od początku września. W okresach niskich temperatur nie ma tendencji do wydłużania okresu wegetacji.

Zbiór mechaniczny kalafiora

Potwierdzają to producenci, którzy skorzystali z naszych zaleceń

Pani **Barbara Małkowska**, z rejonu Bydgoszczy, po raz pierwszy posadziła odmiany Alhambra i Karnabit z przeznaczeniem na zbiór jesienny. Odmiany te, mimo trudnego i nietypowego roku, bardzo się podobały. Uwagę Pani Małkowskiej zwrócił bardzo długi liść i silny wigor roślin Alhambry. Część pól gospodarstwa na początku lata została podtopiona. Wycinane róże z zalanych miejsc były dobrej wielkości, jak na ten nietypowy rok. Ale na fragmentach pól mniej podtopionych, róże tej

odmiany były wyjątkowo duże i doskonałej jakości – idealne na potrzeby przemysłu przetwórczego. Pani Małkowska uprawiała również w tym roku odmianę Karnabit. Rośliny były również bardzo silne, z długimi liśćmi. Mimo jesiennych chłódów odmiana ta utrzymała okres wegetacji i udało się zebrać wysoki plon, dobrej jakości róż. Pokrój rośliny i przydatność dla przemysłu były jak u Alhambry. Zastosowanie w produkcji obu odmian pozwala wydłużyć okres zbioru jesienią, gdyż wysokiej jakości kalafiory odmiany Alhambry można zbierać od początku września, Karnabit z kolei nadaje się do zbioru 2 tygodnie później. Pani Małkowska deklaruje, że mimo trudnego roku, bez wahania zdecyduje się na dalszą uprawę kalafiorów i zaplanuje uprawę obu odmian w kolejnym sezonie.

Pan **Józef Matuszewski, który dostarcza produkt do chłodni D'aucy**, jest bardzo zadowolony z Karnabita – posadzonego na planowany zbiór 15 września. Mimo trudnego roku, rośliny przyspieszyły nieznacznie i Karnabit był gotowy do zbioru około 5 - 10 września. Pan Matuszewski zwraca uwagę, że odmiana ta lepiej spisuje się na późne nasadzenia i w przyszłym sezonie zaplanuje odmianę Karnabit na zbioru wrześniowe i październikowe. Nie obawia się chłodnej jesieni, gdyż wie że Karnabit jest kalafiorem szybkim i bardzo wyrównanym – w tym sezonie zebrany został w trzech cięciach. Mimo niesprzyjających warunków pogodowych, Pan Matuszewski uzyskał w przeliczeniu na hektar około 20 ton różyczki, co jest bardzo dobrym wynikiem w tak trudnym sezonie. Pan Józef uważa, że gdyby pogoda była bardziej sprzyjająca, osiągnięcie kilku ton więcej z tej odmiany nie byłoby problemem. Producent zwraca uwagę, że Karnabit daje duże, ciężkie róże, przy czym odpad po różyczkowniu był niewielki. Pracownicy różyczkujący zauważyli, że róże Karnabita szybciej można podzielić na różyczki. Pan Matuszewski zwrócił także uwagę, że w czasie zbioru odmiany Karnabit z wykorzystaniem przenośnika taśmowego, na różach tego kalafiora powstaje znacznie mniej uszkodzeń mechanicznych niż na innych odmianach, co świadczy o jego twardości. ■

charakterystyka odmian oraz terminy sadzenia i zbioru

Odmiana	Okres wegetacji od sadzenia do zbioru	Siła wzrostu rośliny	Odporność na warunki stresowe	Róża		Zastosowanie		Cecha charakterystyczna
				okrywanie	jakość	rynek	zamrażanie	
Speeder F1	50 - 55	■ ■	■ ■ ■	■ ■	■ ■ ■ ■	+		unikalna wczesność w uprawach tunelowych
Solis F1	54 - 59	■ ■	■ ■ ■	■ ■	■ ■ ■ ■	+		wczesna odmiana do upraw wiosennych w tunelach
Easytop F1	56 - 60	■ ■	■ ■ ■	■ ■	■ ■ ■ ■	+		doskonała jakość róż w tunelu
Brunel F1	60 - 63	■ ■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■	■ ■ ■ ■	+		niezawodna pod przykryciami płaskimi
Livingstone F1	60 - 65	■ ■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■	■ ■ ■ ■	+		możliwość uprawy na poplon
Bruce F1	65 - 68	■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	+	+	wczesna do upraw pod płaskimi przykryciami i na poplon
N Aerospace F1	70 - 75	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	+	+	silny wzrost roślin
Graffiti F1	75 - 80	■ ■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■	■ ■ ■ ■	+	+	fioletowy kolor
Korlanu F1	75 - 80	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	+	+	doskonały kalfior na jesienny zbiór dla przemysłu
Lecanu F1	75 - 80	■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	+	+	szczególnie polecana na zbiór w lipcu i sierpniu
N Vespucci F1	80 - 85	■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	+	+	wyjątkowa jakość dla supermarketów
Aldrin F1	80 - 85	■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	+	+	postaw na jakość
Amerigo F1	80 - 85	■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	+	+	odmiana polecana do uprawy na lato
Faraday F1	80 - 85	■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	+	+	zbite różyczki
Karnabit F1	85 - 90	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	+	+	wysoki plon
Alhambra F1	85 - 95	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	+	+	uniwersalna odmiana na zbiór jesienny
Cadillac F1	95 - 100	■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	+	+	idealnie okryty kalfior dający wysoki plon do przemysłu

brokuły

Zebrany
Bay Meadows
w gospodarstwie
Pana Romana
Skoniecznego

Uprawa brokułów w okresie lata to duże wyzwanie

Brokuły – podobnie jak kalafior – są roślinami strefy umiarkowanej, dlatego też letnia uprawa w polskim klimacie, który staje się coraz bardziej kontynentalny, obciążona jest wysokim ryzykiem. Jednak, w wyniku zapotrzebowania rynku na brokuły latem, wielu producentów decyduje się na uprawę w tym terminie. Problemem, z którym stykają się już na początku, jest wybór odmiany, gdyż dostępność na rynku odmian, które sprostają warunkom letnim, jest bardzo ograniczona. Wobec tych wyzwań firma Syngenta, jako kluczowy dostawca odmian brokułów, poszukuje rozwiązań i stale testuje nowe odmiany pod kątem przydatności do zbioru latem. Pierwszym takim produktem, który zaproponowaliśmy naszym klientom w zeszłym roku była odmiana Bay Meadows. Zdaniem większości producentów

nowość poradziła sobie bardzo dobrze w sezonie 2010, biorąc pod uwagę skrajnie trudne warunki, które pojawiły się latem tego roku – zwłaszcza wysokie temperatury, około 35°C.

Na podstawie rozmów z naszymi klientami i obserwacji reprezentantów zebraliśmy szereg zaleceń, które mogą być pomocne w planowaniu uprawy brokułów na zbiór latem:

- by plon był jak najwyższej jakości należy na okres uprawy letniej brokułów wybierać jak najlepsze pola – o wysokiej zawartości masy organicznej oraz dobrze nawożone
- nawadnianie jest wymaganiem, niezbędnym zabiegiem w okresie lata
- wzrost brokułu następuje bardzo szybko, dlatego prowadzenie nawożenia jest bardzo ważne aż do końca uprawy. Makro- i mikroelementy mają wpływ na jakość róży. Ich braki, bądź niedobory, wywołują brązowienie całych róż lub pojedynczych pączków, skraca się również okres przydatności pozbiorniczej róży.

- okres zbioru jest również bardzo ważny - zalecamy unikać zbioru róż przerośniętych, co znacznie poprawia jakość plonu.

Odmianę Bay Meadows polecamy do zbioru **od 15 lipca do końca sierpnia**, z kolei na zbiór jesienny polecamy wybierać sprawdzoną odmianę Monaco, która lepiej sobie radzi z chorobami grzybowymi (mączniaki) i chorobami bakteryjnymi (zagrożenie tymi problemami znacznie wzrasta jesienią).

Stosując się do tych zaleceń można uzyskać wysokiej jakości róże brokułu, o wypukłym, okrągłym kształcie, bez tendencji do przeraśnięcia liśćmi, drobnym pączku i bez przebarwień róży. Pamiętać należy, iż wysokie temperatury (powyżej 35°C) często powodują uszkodzenia słoneczne, czego wynikiem są nieodwracalne zmiany fizjologiczne tkanek – brunatnienie pączków, jak również całych róż.

W tym sezonie przeprowadziliśmy również próby uprawy odmiany Bay Meadows dla przemysłu. Wiele zakładów potwierdza przydatność tej odmiany do zbiorów w sierpniu i do mrożenia w tym okresie.

Montop F1

odmiana bardzo wczesna

Cechy odmiany:

- wczesna (ok. 65 dni), do uprawy wiosną i latem
- drobne pączki
- nie posiada odrostów bocznych
- zwarta, ciemnozielona i wypukła róża
- wysoki plon

Zastosowanie: głównie świeży rynek

Uwagi: dobrze znosi trudne warunki uprawy wczesną wiosną (słabe warunki świetlne)

Bay Meadows F1

do upraw w okresie lata

Cechy odmiany:

- 70 - 75 dni vegetacji
- silny wigor roślin i mocny system korzeniowy
- róża zbite, o regularnym kształcie
- wysoka odporność na stresowe warunki uprawy w okresie lata

Zalety na świeżym rynku:

- atrakcyjny, kopulasty kształt – łatwość pakowania
- pączek wyrównany, średniej wielkości
- łodyga gruba, bez tendencji do tworzenia pustych przestrzeni
- liście łatwe do usuwania z łodygi
- odmiana bez tendencji do przerastania róż liśćmi i przebarwień

Zastosowanie: świeży rynek

Uwagi: odmiana przeznaczona do zbioru od połowy lipca do końca sierpnia

Monaco F1

standard dla przetwórstwa

Cechy odmiany:

- bardzo zbite, ciężka i wysoko osadzona róża
- głąbiki róży bardzo krótkie
- drobne, ciemnozielone pączki
- rośliny charakteryzuje duży wigor
- ograniczone tworzenie odrostów bocznych

Zastosowanie: polecana dla uprawy na świeży rynek i do przemysłu chłodniczego

Uwagi: polecana na zbiór późnowiosenny i jesienny

Pan Roman Skonieczny najbardziej zadowolony jest z odmiany Bay Meadows

Oto kilka opinii producentów, którzy uprawiali Bay Meadows w tym sezonie

Pan **Roman Skonieczny**, ze Starego Kamienia k. Gąbina, dostarcza brokoły do firmy zajmującej się konfekcjonowaniem i dystrybucją dla

sieci handlowych. Ciągłe rosnące wymagania sieci handlowych, co do jakości oraz dostępności towaru, skłoniły go do poszukiwań nowych odmian. Do tej pory całość produkcji była planowana na zbiór jesienny. Od ubiegłego sezonu, pan Roman zdecydował się na powolne wydłużanie okresu produkcji i testowanie nowych odmian przydatnych do uprawy latem. Wraz z innymi odmianami był testowany brokuł Bay Meadows, z którego jest najbardziej zadowolony. Podkreśla przede wszystkim ładną, kształtną i zwartą różę, bez tendencji do szybkiego przerastania i zakwitania. Co ważne, róża nie przerastała liśćmi. Wypukły kształt powodował łatwe spływanie wody, co korzystnie wpływało na zdrowotność uprawy. Również waga róży była zgodna z oczekiwaniami odbiorców. Odmianą Bay Meadows zainteresowała się również firma handlowa Tajfun z Bronisz, która zajmuje się dystrybucją warzyw na potrzeby rynku krajowego oraz na eksport. Pan **Sławomir Mechacki** z firmy

Tajfun, odpowiedzialny za dostawy, zwrócił szczególną uwagę na jakość róży. Przede wszystkim nie miała tendencji do przedwczesnego wykwitania i tworzenia dużych pączków. Nawet latem, w okresie wysokich temperatur, odmiana w porównaniu do innych odmian dawała dobry plon handlowy. Trzymała dosyć wiernie okres wegetacji, co jest bardzo istotne przy zapewnieniu regularnych dostaw. Warunki stresowe nie prowadziły do deformacji róż, przez całe lato były kształtne, zwarte, bez tendencji do rozluźniania. ■

Pan Sławomir Mechacki prezentuje brokoły przygotowane do sprzedaży

charakterystyka odmian oraz terminy sadzenia i zbioru

Odmiana	Dni wegetacji	Zalecana ilość roślin na m ²	Kolor róży	Zastosowanie		Okres zbioru			Cecha charakterystyczna
				rynek	zamrażanie	wiosna	lato	jesień	
Montop F1	65 - 75	2,5 - 3,2	ciemnozielony	■	■ ■	■	■		odmiana wczesna
Bay Meadows F1	70 - 75	2,5 - 3,2	zielony	■	■ ■		■		przeznaczona do upraw latem
Monaco F1	80 - 90	2,5 - 3,2	ciemnozielony	■	■ ■		■	■	silnie ograniczone tworzenie odrostów bocznych
Monopoly F1	80 - 85	2,5 - 2,8	ciemnozielony	■	■ ■		■	■	tworzy odrosty boczne

Odmiana	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Montop F1												
Bay Meadows F1												
Monaco F1												
Monopoly F1												

■ – sadzenie ■ – zbiór

kapusty białe

odmiany wczesne

Mirror F1

bardzo wczesna odmiana do uprawy w tunelu

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 50 - 53 dni
- główka okrągła zbita, o wadze 1,2 - 1,4 kg
- roślina o mocnym wigorze, budująca wokół główki dużą rozetę wzniesionych liści
- wysoko osadzona główka
- duża odporność na pęknięcie i wybijanie w pędy kwiatostanowe
- doskonałe wyrównanie roślin w polu

Zalety dla producenta:

- bardzo wczesny i wyrównany plon
- liść okrywający elastyczny, nie łamiący się podczas pakowania
- gładkie liście dobrze okrywające główkę od spodu
- wysoka zdrowotność roślin
- wysokie osadzenie główki eliminuje zagniwanie liści od spodu i ułatwia zbiór

Zalety dla handlowca:

- atrakcyjny, okrągły kształt główki
- obfite ulistnienie wokół główki i żywo zielony kolor zachęcają klientów do zakupu
- wysoka trwałość po ścięciu

Kevin F1

sprawdzony na lżejszych ziemiach

Cechy odmiany:

- odmiana o około 50 - 55 dniach wegetacji
- przeznaczona do upraw wiosennych w tunelach i pod przykryciami płaskimi
- główki okrągłe, zbite, o doskonałej strukturze wewnętrznej
- masa główek 1,2 - 2 kg
- rośliny o bardzo silnym wigorze
- wysoka tolerancja na pęknięcie
- wysokie wyrównanie (CMS)

Zastosowanie: kapusta przeznaczona na świeży rynek, do sprzedaży w główkach

Uwagi:

- zalecana do uprawy na lżejszych stanowiskach
- silny system korzeniowy
- delikatny smak

Reactor F1

Resistor f1
CMS

idealnie wyrównana odmiana pod przykrycia płaskie

Cechy odmiany:

- bardzo wyrównana, o atrakcyjnym wyglądzie (Resistor CMS)
- roślina o mocnym wigorze, dobrze znosi warunki stresowe
- duża odporność na pęknięcie
- główka dorastająca od 1,4 do 1,8 kg
- zbita struktura wewnętrzna
- okres wegetacji 55 - 58 dni

Zastosowanie: świeży rynek

Uwagi: elastyczne liście nie łamią się podczas zbioru i pakowania

Grepala F1

mniejsze ryzyko uprawy

Cechy odmiany:

- odmiana o około 68 - 72 dniach wegetacji
- główki zbite, okrągłe, o doskonałej strukturze wewnętrznej
- atrakcyjny, zielony kolor główek ułatwia sprzedaż
- główki o masie 2,5 - 3,5 kg
- wysoka zdrowotność i wyrównanie w polu
- wysoka tolerancja na pęknięcie, możliwość przetrzymania w polu
- wysoko osadzona główka, bez tendencji do zagniwania

Zastosowanie:

- kapusta przeznaczona na świeży rynek oraz na tzw. pierwsze kwaszenie
- jakość, kształt i wielkość główek poszukiwana przez supermarkety
- do produkcji pod przykryciami płaskimi i w polu

Uwagi: wzniesiony pokrój roślin pozwala na zwiększenie zagęszczenia

Gregorian F1

doskonale wyrównany
następca Grenadiera

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 72 - 75 dni
- wyrównanie roślin w polu (Grenadier CMS)
- twarde i kształtne główki o wadze 3 - 3,5 kg
- wyrównanie roślin skraca okres zbioru i pozwala na uzyskanie większej ilości dobrej jakości główek
- wysoko osadzona główka

Zastosowanie: średnio wczesna kapusta, przeznaczona na świeży rynek i do wczesnego kwaszenia

Uwagi: główki długo nie pękają, mogą pozostawać w polu bez zagniwania dolnych liści

Factor F1

odmiana uniwersalna

Cechy odmiany:

- odmiana o ok. 110 - 140 dniach wegetacji
- główki okrągłe dorastające do około 2,5 - 3 kg (po około 110 dniach), pozostawione dłużej w polu dorastają do 6 kg
- główki bardzo zbite i zdrowe
- wysokie osadzenie główki ułatwia zbiór i zabezpiecza przed zagniwaniem
- roślina o silnym wigorze

Zastosowanie: świeży rynek oraz przetwórstwo

Uwagi: polecana do nasadzeń w kwietniu na zbiór wczesnoletni oraz w czerwcu do uprawy na poplon, główki zbierane późną jesienią mogą być przechowywane do początku maja

kapusty białe

odmiany do supermarketów – główka 2 - 3 kg

Tekila F1

kapusta na świeży rynek

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 90 - 100 dni
- podwójna odporność na kiłę kapusty i fuzarium
- długo nie pęka na polu
- okrągły kształt główki
- możliwość uprawy w różnym zagęszczeniu (1,5 - 3 kg)
- dobra struktura wewnętrzna
- wysokie wyrównanie (CMS)

Zastosowanie: świeży rynek

Quisor F1

doskonałe wyrównanie

Quisto f1 CMS

Cechy odmiany:

- ok. 100 dni wegetacji
- wysoka odporność na *Fusarium oxysporum* Foc1
- waga główek 1,5 - 3 kg, kształt okrągły
- wyrównanie roślin w polu (Quisto CMS)
- możliwość zagęszczenia uprawy do 45 tys. sztuk/ha
- słodki smak
- pozostawiona na polu długo nie pęka

Zastosowanie:

- sprzedaż na świeżym rynku
- polecana na sałatki i wczesne kwaszenie
- odmiana elastyczna – do uprawy w różnych zagęszczeniach

Unifor F1

standard dla supermarketów

Cechy odmiany:

- bardzo wysokie wyrównanie roślin (CMS)
- odmiana o około 140 - 145 dniach wegetacji
- główki okrągłe, zbite, dorastające do około 2,5 kg
- wysoka zdrowotność
- odmiana nadaje się do uprawy w dużym zagęszczeniu, ze względu na średnie ulistnienie roślin
- łatwa w czyszczeniu

Zastosowanie:

- świeży rynek i do supermarketów
- do bardzo długiego przechowania

Uwagi:

- zalecane zagęszczenie 40 - 45 tys./ha
- niższe koszty przechowania – dzięki zbitym i okrągłym główkom odmiana zajmuje około 10% mniej miejsca w przechowalni niż inne odmiany standardowe

Kilazol F1

idealnie okrągła główka

Cechy odmiany:

- odmiana odporna na kiłą kapusty
- około 140 - 145 dni wegetacji
- główki okrągłe, o doskonałej strukturze wewnętrznej
- główki o masie około 2,5 kg
- wysoka zdrowotność
- odmiana nadaje się do uprawy w dużym zagęszczeniu, ze względu na średnie ulistnienie roślin

Zastosowanie:

- świeży rynek, doskonała kapusta do supermarketów
- do bardzo długiego przechowania

Uwagi:

- zalecane zagęszczenie 40 - 45 tys./ha
- niższe koszty przechowania dzięki zbitym i okrągłym główkom

kapusty białe

odmiany do kwaszenia

Prezentacja maszyny do wycinania głaba przez Henryka Raja podczas spotkania w kwaszarni

Kapusty do kwaszenia po raz kolejny

Po raz drugi, zorganizowaliśmy specjalistyczne spotkanie dotyczące kapusty kwaszonej, w tym roku w Charsznicy, będącej kapuścianą stolicą Polski. Zdaniem naszych gości, oprócz możliwości podpatrzenia jak produkowana i przetwarzana jest kapusta w innych rejonach, jest to również nieoceniona okazja do wymiany doświadczeń i opinii dotyczących mijającego sezonu, a także prognoz na nadchodzące miesiące, dotyczących na przykład cen czy

Gotowe produkty z kwaszarni Henryka Raja

sprzedaży.

Gmina Charsznica

Gmina Charsznica to od lat centrum uprawy kapusty świeżej i produkcji kwaszonej. W 18 wioskach uprawia się corocznie, w zależności od sezonu, kapusty na powierzchni około 2000 - 2500 ha. Kwaszenie kapusty odbywa się w oparciu o sprawdzone receptury, czasami przekazywane od pokoleń, tradycja i doświadczenie gwarantują wspaniałą jakość cenioną przez odbiorców. W tym właśnie rejonie, dzięki uprzejmości i gościnności Pana Henryka Raja, mogliśmy zorganizować nasze spotkanie. Tradycyjnie już uczestnicy odwiedzili kwaszarnię oraz obserwowali prezentację zbioru mechanicznego naszych najnowszych odmian.

Nielatwy sezon

Sezon 2009/10 zapowiadał się dla producentów bardzo optymistycznie. Ceny na kapustę z przechowalni były zadawalające, nie było większych problemów ze sprzedażą wiosną.

Producenci chętnie kupowali nasiona, zwiększając planowane nasadzenia (szczególnie kapust późnych). Jednakże pogoda w mijającym roku tradycyjnie utrudniła życie rolnikom. Mokra i zimna wiosna opóźniła w wielu rejonach nasadzenia, a latem okresy suszy przeplatanej silnymi ulewnymi deszczami osłabiły kondycję roślin oraz były przyczyną podtopień i zalań. Jesień była ponownie bardzo chłodna i w niektórych rejonach bezdeszczowa. W ciągu sezonu obserwowaliśmy również wzrost porażer kiłą kapusty. Te wszystkie czynniki sprawiły, iż średnie plony były znacznie niższe niż oczekiwano, co z kolei przełożyło się na wyższe ceny. Podobny, a nawet gorszy, był przebieg sezonu u naszych wschodnich sąsiadów – w Rosji i na Ukrainie, skąd nadchodzą sygnały o rosnącym zainteresowaniu importem kapusty oraz innych warzyw.

Liberator i Novoton – wschodzące gwiazdy

W trudnych warunkach tegorocznego sezonu uprawowego doskonale poradziły sobie nasze najnowsze odmiany do kwaszenia – Liberator i Novoton.

Liberator ponownie wyróżnił się wysokim wyrównaniem, doskonałą strukturą wewnętrzną i odporno-

Główki Novotona

cią na pęknięcie oraz wywracanie się główek w polu. Plon również przewyższał średni wynik innych odmian. Wzniesiony pokrój liści i okrągły kształt główek ułatwiał, zarówno zbiór mechaniczny, jak i ręczny.

Novoton tworzył olbrzymie główki dorastające nawet do 8 - 10 kilogramów, poradził sobie na różnych typach gleb i w zmiennych warunkach uprawy. Silny wigor i mocny system korzeniowy zabezpieczyły rośliny przed stresowymi warunkami pogodowymi. U wielu producentów zaobserwowaliśmy mniejsze porażenie wciornastkiem niż na innych odmianach, co znacznie zwiększyło uzysk wysokiej jakości świeżej kapusty przeznaczonej do przetwórstwa.

Wszyscy nasi klienci potwierdzają, iż Liberator i Novoton to doskonałe kapusty do zbioru we wrześniu i październiku, tuż po zbiorze Septona i Ramco. Uzyskana kwaszonka i sałatki są doskonałej jakości, dzięki wysokiej zawartości witamin i suchej masy. Potwierdzają to również badania przeprowadzone w Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian Szczecin-Dąbie – wyniki zamieszczone w tabeli obok.

Wszystkie nasze odmiany uzyskały sumaryczną ocenę przydatności do kwaszenia powyżej 4,0, co oznacza, że doskonale nadają się do kwaszenia, a Liberator i Novoton wyróżniły się oceną powyżej średniej.

Socrates – nowość do późnego kwaszenia

Wielu producentów kapusty kwaszonej podkreśla, że zmieniają się upodobania klientów dotyczące wymagań jakościowych i smakowych kwaszonej kapusty. Konsumenci

coraz częściej rezygnują z silnie kwaśnej kapusty na rzecz kapusty surowkowej, o łagodnym i delikatnym smaku. Sprawilo to, iż przetwórcy rezygnują z jednorazowego kwaszenia dużych ilości produktu jesienią na rzecz kilkukrotnego jej przetwarzania w ciągu całego sezonu. Kapusta leży krócej w silosach, dzięki czemu jest mniej kwaśna i łagodniejsza w smaku. Dlatego też producenci poszukują odmian, które mogliby kwasic wczesną wiosną. Można do tego wy-

korzystać nową odmianę, która pojawi się w tym sezonie po raz pierwszy na rynku – SOCRATES. Socrates po około 140 - 145 dniach wegetacji (przy nasadzeniach do 25 maja) tworzy główki o masie do 5 - 6 kilogramów, które można przechowywać do marca (czyli z przeznaczeniem do kwaszenia), nawet w okresie Wielkanocy. Liście są cienkie, a uzyskana krajanka długa i jednolita. Delikatna, wysokiej jakości kwaszonka z pewnością znajdzie nabywców. ■

Tabela pomocnicza arkusza oceny sensorycznej kwaszonej kapusty.

Tabela 2

Powtórzenie: II..... Imię i nazwisko osoby oceniającej: J.PIERACKA.....

Wyróżnik	Współczynnik ważkości L	Odmiana (kod / nazwa)									
		1 RAMCO		2 SEPTON		3 NOVOTON		4 LIBERATOR		5 FACTOR	
		nota a	a · L	nota a	a · L	nota a	a · L	nota a	a · L	nota a	a · L
1. Barwa	3	5	15	4	12	5	15	5	15	5	15
2. Konsystencja	3	4	12	5	15	3	9	4	12	4	12
3. Soczystość	3	4	12	4	12	5	15	5	15	4	12
4. Zapach											
a) natężenie	2	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8
b) pożądany	2	4	8	4	8	4	8	4	8	4	8
5. Smak											
a) natężenie	3	4	12	4	12	5	15	5	15	5	15
b) pożądany	4	4	16	4	16	5	20	5	20	5	20
Suma											
	20		83		83		90		93		90
$\frac{\sum a \cdot L}{20}$	-		4,2		4,2		4,5		4,6		4,5
Data	Zakwaszenia	16.10.2010									
	oceny sensorycznej	16.01.2010									

Septon F1

duża kapusta na świeży rynek i do kwaszenia

Cechy odmiany:

- około 105 - 110 dni wegetacji
- główki okrągłe o zbitej strukturze wewnętrznej i wadze 5 - 8 kg
- główki osadzone wysoko, co ogranicza występowanie chorób grzybowych

Zastosowanie: na świeży rynek i do kwaszenia w okresie lata

Uwagi: polecana do nasadzeń w okresie wczesnej wiosny (kwiecień)

Ramco F1

standard do jesiennego kwaszenia

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 120 - 130 dni
- roślina o silnym wigorze, z mocnym systemem korzeniowym
- główki bardzo wyrównane, osadzone na wysokiej, sztywnej łodydze, nie zagniwają
- odmiana o wysokim potencjale plonotwórczym

Zastosowanie:

- kwaszenie
- przy zbiorze główek o wadze 3 - 4 kg dobrze znosi krótkie przechowywanie (do 4 miesięcy)

Uwagi: możliwość opóźnienia zbioru, odmiana odporna na pęknięcie, sprawdzona na różnych glebach

Ramkila F1

wysoko plonująca kapusta do kwaszenia

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 120 - 130 dni
- roślina o silnym wigorze, z mocnym systemem korzeniowym, sprawdzona na różnych glebach
- główki bardzo wyrównane, dorastające do 7 - 9 kg, nie zagniwają
- doskonała struktura wewnętrzna

Zastosowanie:

- kwaszenie
- główki 3 - 4 kg można przeznaczyć do sprzedaży na świeży rynek i do krótkiego przechowywania (do 4 miesięcy)

Uwagi: odmiana odporna na pęknięcie (możliwość krótkiego przetrzymania w polu)

Zalety dla producenta kapusty kiszonej:

- cienka blaszka liściowa – doskonała struktura krajanki
- wysoka zawartość suchej masy
- doskonały smak, krótki głąb
- wysoki plon całkowity

Liberator F1

doskonała struktura wewnętrzna
i przydatność do zbioru mechanicznego

Cechy odmiany:

- odmiana o około 130 - 135 dniach wegetacji
- główki zbite, okrągłe, o doskonałej strukturze wewnętrznej
- główki o masie 5 - 7 kg
- wysoka zdrowotność
- wysoka tolerancja na pęknięcie i możliwość przetrzymania w polu

Zalecana do zbioru mechanicznego:

- silny liść okrywający, chroniący główkę przed uszkodzeniami
- silny system korzeniowy, utrzymujący roślinę w pozycji pionowej
- wzniesiony pokrój roślin

Zastosowanie: świeży rynek, do kwaszenia oraz na surówki

Uwagi:

- zaleca się uprawę na zasobnych stanowiskach
- możliwość krótkiego przechowania – do grudnia

Novoton F1

wysoki plon i tolerancja
na wciornastki

Cechy odmiany:

- odmiana o około 130 - 135 dniach wegetacji
- główki zbite, lekko spłaszczone
- główki o masie 6 - 8 kg
- krótki głąb wewnętrzny
- wysoka tolerancja na pęknięcie (możliwość przetrzymania w polu)
- tolerancja na wciornastki
- rośliny o bardzo mocnym systemie korzeniowym
- rośliny o silnym wigorze

Zastosowanie: kapusta przeznaczona do kwaszenia oraz na surówki

Uwagi:

- możliwość uprawy na słabszych stanowiskach
- przeznaczona do krótkiego przechowania – około dwóch miesięcy

kapusty białe

odmiany do przechowywania

Wyhodowane specjalnie dla Ciebie – nowe odmiany do przechowywania

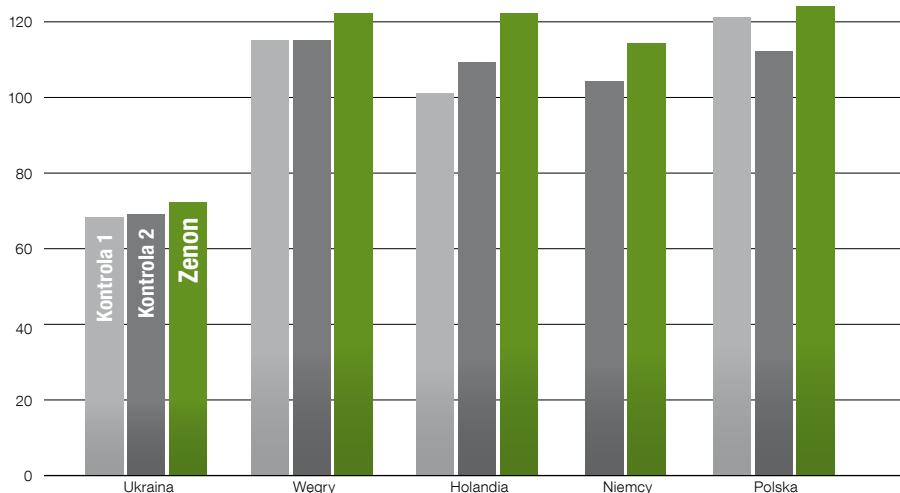
Kapusta biała to gatunek bardzo popularny w naszej części Europy, jej dostępność przez cały rok możliwa jest dzięki procesowi przechowywania. By dostarczać przez cały sezon wysokiej jakości produkt, kluczowy jest dobór odmian o odpowiednich parametrach. Syngenta Seeds przedstawia nowe propozycje będące gwarancją doskonałej jakości i pewnego plonu – **Zenon** i **Socrates**. Są one łatwe w uprawie, doskonale nadają się do przechowywania oraz spełniają wymagania handlowców i konsumentów.

Zanim odmiany zostały zaprezentowane polskiemu producentom, przeprowadziliśmy doświadczenia w różnych warunkach klimatycznych i uprawowych – nie tylko w całej Polsce, ale również w suchym i go-

racym klimacie Węgier czy Ukrainy, jak również w stresowych warunkach Rosji (Moskwa, Zachodnia Syberia). Ten długi proces selekcji i testów sprawił, że przedstawiamy naszym klientom odmiany idealnie przystosowane do lokalnych warunków (gleby, klimatu czy poziomu uprawy). Są one również lepiej przystosowane do częstych zmian pogodowych i dają co roku pewność wysokiego plonu, o doskonałych cechach przechowalniczych co ilustruje tabela nr 1.

Zenon i **Socrates** doskonale radzą sobie również z pojawiającymi się problemami – jak fuzarium czy wciornastki. Wysoka przydatność do przechowania sprawia, że zewnętrzne liście długo zachowują zieloną barwę (nawet po długim przechowaniu), co z kolei ułatwia sprzedaż produktu i uzyskanie wyższych cen. Łatwość obierania i małe straty po przechowaniu to niższe koszty i większy zysk końcowy producenta.

Tabela 1. Plonowanie odmiany Zenon w porównaniu do popularnych odmian na rynku

Zenon i Socrates – dwie doskonałe propozycje

Zenon to odmiana przeznaczona do bardzo długiego przechowania. Po około 140 dniach uprawy główki osiągają około 3,5 - 4 kg, które z powodzeniem można przechowywać do maja. Oprócz wysokiej jakości po przechowaniu, Zenon wyróżnia się znakomitą adaptacją do różnych, nie raz zmiennych, warunków uprawy. Cechy odmiany, które powodują znakomitą adaptację roślin to silny wzrost i mocny system korzeniowy, oraz krótszy okres wegetacji niż inne odmiany przechowalnicze. Dlatego też, z powodzeniem można go uprawiać na słabszych stanowiskach, na polach z niższą zasobnością gleby w składniki pokarmowe. Doskonale sobie radzi również w Polsce północnej, gdzie okres wegetacji jest o około miesiąc krótszy niż w rejonie Krakowa. Z kolei **Socrates** jest doskonałym uzupełnieniem Zenona dla wszystkich producentów szukających większych główek (zwłaszcza przeznaczonych do przetwórstwa). Silny system korzeniowy utrzymuje roślinę w pionie, co ułatwia zbiór mechaniczny. Z rozsady wysadzonej około 15 maja, jesienią uzyskuje się główki o masie ponad 5 kg, które z powodzeniem można przechować do marca. Główki Socratesa są doskonałym surowcem do kwaszenia – doskonałą jakość kwaszonki uzyskuje się nawet w okresie Wielkanocy. Obie nowe odmiany zostały wyselekcjonowane i sprawdzone w bliskiej współpracy naszych hodowców, specjalistów d/s doświadczeń z ogrodnikami i przetwórcami. Wielu polskich producentów miało już okazję testować je zarówno na swoich polach, jak również w przechowalniach czy kwaszarniach, oto kilka opinii.

Ocena odmiany Socrates przez Pana Andrzeja Ranachowskiego

Nowości w ocenie producentów

U Pana **Andrzeja Ranachowskiego**, z Kosakowa na Pomorzu, zbiór kapust odmian Zenon i Socrates został przeprowadzony w drugiej połowie października. Kapusty zwracały uwagę producenta jeszcze na polu dużymi i wyrównanymi główkami. Podobał się zwłaszcza Socrates, którego duże główki w połączeniu z możliwością przechowywania sprawiają, że odmiana ta może być bardzo ciekawą propozycją dla producentów kapusty kwaszonej, takich jak Pan Andrzej. Zarówno Zenon, jak i Socrates, wyróżniły się na polu zdrowotnością, co było ważne zwłaszcza w ostatnim, niesprzyjającym sezonie i co bezpośrednio przekłada się na gorsze przechowanie kapust. Ponadto, doskonałe wyrównanie obu odmian ułatwiało zbiór i układanie główek w skrzyniach. Obecnie kapusty znajdują się w przechowalni. Jednakże już teraz Pan Andrzej planuje, że w przyszłym roku obie odmiany trafią do produkcji na większych powierzchniach i będą porównywane ze sprawdzoną w jego gospodarstwie odmianą – Kingston.

Podobnie Zenon i Socrates zwróciły uwagę Pani **Wiesławy Pawlikowskiej** z rejonu Grudziądz. Ciekawy i obiecujący jest okazały rozmiar główek Socratesa, które po prze-

chowaniu do lutego mogą stać się doskonałym surowcem do kwaszenia w ciągu zimy. Zenon tworzy główki nieco mniejsze, ale o bardzo intensywnej zielonej barwie, co jest niewątpliwie dużą zaletą w sprzedaży na świeżym rynku. Również u Pani Pawlikowskiej wycięte główki Zenona i Socratesa trafiły do przechowalni, będą kwaszone na przełomie stycznia i lutego.

Pan **Jan Żebrak** z Tczycy (gmina Charsznica) jest znanym producentem kapusty do kwaszenia. Doskonałe rezultaty osiąga w uprawie Novotona. Nie mniej jednak, ponieważ planuje budowę nowej przechowalni, już w tym sezonie posadził dwie odmiany do długiego przechowywania. Na polu zagrożonym kiłą kapusty wysadzono odmianę Kilazol – odporną na kiłę kapusty (rozsadę zamówiono w firmie Krasoń) oraz niewielką ilość odmiany bez odporności na kiłę. Główki Kilazola zebrano w połowie października, jak twierdzi Pan Jan, ich jakość i wielkość jest katalogowa. Z drugiej odmiany uprawianej na tym polu nie zebrano praktycznie nic. Inne pole, bez kiły, obsadzono nową odmianą do długiego przechowywania – Zenon. Ją również zebrano dość wcześnie, z obawy przed silnymi przymrozkami, ale mimo to plon jest bardzo dobry, gdyż główki są wysokiej jakości, o średniej masie ok. 3,5 kg, wyrównane, większe od Kilazola.

Podsumowując ten trudny sezon producent stwierdził: „te kapusty sprzedam zawsze i wszędzie”. ■

Socrates F1

duża kapusta do późnego kwaszenia

nowość

Cechy odmiany:

- bardzo wysoki plon, główki dorastają do 5 - 6 kg
- mocny system korzeniowy
- doskonała struktura wewnętrzna i krótki głąb
- doskonały smak kwaszonki
- odmiana przystosowana do zbioru mechanicznego
- przechowywanie do końca marca

Zenon F1

wysoki plon i długie przechowywanie

nowość

Cechy odmiany:

- wysoki plon
- doskonałe przechowanie
- odporność na fuzarium
- stabilne plonowanie w różnych warunkach uprawy
- doskonała struktura wewnętrzna
- silny wigor i zdrowotność roślin

Adaptor F1

nowość w typie Agressora

Cechy odmiany:

- okres wegetacji około 130 - 135 dni
- główki okrągłe, lekko spłaszczone
- doskonała struktura wewnętrzna
- średnia masa główek 3,5 - 4,5 kg
- odporność na wciornastki i mszyce
- wysoka zdrowotność roślin i tolerancja na stresowe warunki uprawy – mniejsze koszty uprawy

Zastosowanie: odmiana jesienna przeznaczona na świeży rynek i do przetwórstwa. Możliwość przechowania do końca marca.

Uwagi: w zagęszczaniu około 40 - 45 tys. roślin na 1 ha uzyskuje się główki mniejsze, około 2,5 - 3,0 kg, z możliwością przechowania do początków kwietnia

Agressor F1

silny nalot woskowy sprawia, że odmiana ta charakteryzuje się wysoką zdrowotnością

Cechy odmiany:

- odmiana o 135 dniach wegetacji
- uprawiana w mniejszym zagęszczeniu (27 tys. roślin/ha) tworzy lekko spłaszczone główki, o wadze 6 - 8 kg, przeznaczone do kwaszenia
- uprawiana w zagęszczeniu 32 - 35 tys. roślin/ha tworzy główki o wadze 3 - 4 kg, nadające się do przechowywania
- tolerancyjna na wciornastki
- tolerancyjna na mszyce

Zastosowanie: nadaje się do przechowywania do początku marca i do kwaszenia

Kingston F1

odmiana o 140 dniach wegetacji do dłuższego przechowywania i kwaszenia

Cechy odmiany:

- główka 3 - 4,5 kg
- odporna na pęknięcie
- zbita struktura wewnętrzna
- silny system korzeniowy i wigor rośliny
- tolerancja na choroby wywołane przez grzyby z rodzaju Alternaria i Mycosphaerella
- tolerancja na wciornastki

Zastosowanie:

do dłuższego przechowywania i kwaszenia

Uwagi: liście zewnętrzne nie przylegają mocno do główki, co ułatwia czyszczenie

Bloktor F1

wysoka tolerancja na wciornastki

Cechy odmiany:

- 140 - 145 dni wegetacji
- znakomita tolerancja na wciornastki
- odporność na Fusarium oxysporum Foc1
- waga główek 2,5 - 3,5 kg, kształt okrągły
- wyrównanie roślin w polu
- możliwość zagęszczania do 40 tys. sztuk/ha
- łatwa do czyszczenia
- silny system korzeniowy, jak również gruba warstwa woskowa na liściach wpływają na bardzo dobre wyniki w warunkach stresowych (susza, niskie temperatury)

Zastosowanie: długie przechowywanie i sprzedaż na świeżym rynku

Cilion F1

idealne wyrównanie

Cechy odmiany:

- okres wegetacji 150 - 160 dni
- odmiana późna
- główki osadzone wysoko, co bardzo ogranicza występowanie chorób
- główki zbite, ciężkie, o liściach z mocnym nalotem woskowym
- bardzo wyrównana (Marathon CMS)
- odmiana tolerancyjna na mszyce

Zastosowanie: przeznaczona do bardzo długiego przechowywania (nawet do końca czerwca)

charakterystyka odmian oraz terminy sadzenia i zbioru

Odmiana	Gęstość nasadzenia w tys./ha	Okres wegetacji od sadzenia do zbioru	Główki		Przeznaczenie			Cecha charakterystyczna
			odporność na pęknięcie	średnia waga w kg	przetwórstwo	przechowywanie	świeży rynek	
Mirror F1	45 - 50	50 - 53	■ ■	1,2 - 1,4			■	bardzo wczesna, do tunelu
Kevin F1	45 - 50	50 - 55	■ ■	1,2 - 2			■	sprawdzona na lżejszych ziemiach
Reactor F1	45 - 50	55 - 58	■ ■	1,4 - 1,8			■	idealna pod płaskie przykrycia
Gordius F1	35 - 38	68 - 70	■ ■ ■	2,8 - 3	■		■	wysoka jakość główki
Grepala F1	35 - 40	68 - 72	■ ■ ■	2,5 - 3,5	■		■	zmniesza ryzyko uprawy
Gregorian F1	35 - 38	72 - 75	■ ■ ■	3 - 3,5	■		■	perfekcyjne wyrównanie
Metalor F1	55 - 60	80 - 85	■ ■ ■	1	■	■	■	doskonały smak
Piccolor F1	60 - 70	80 - 85	■ ■ ■	0,3 - 0,5		■	■	mini kapusta
Quisor F1	30 - 35 (45)	90 - 100	■ ■ ■	1,5 - 3	■	■	■	słodki smak
Septon F1	28 - 32	105 - 110	■ ■ ■	5 - 8	■		■	kwaszenie latem
Factor F1	30 - 32	110 - 140	■ ■ ■ ■	2,5 - 6	■	■	■	odmiana uniwersalna
Tolerator F1	28 - 32	120 - 130	■ ■ ■	7 - 8	■	■	■	tolerancja na wciornastki
Ramco F1	28 - 32	120 - 130	■ ■ ■	7 - 8	■	■	■	standard do kwaszenia
Agressor F1	30 - 32	125 - 135	■ ■ ■	3 - 8	■	■	■	wysoka zdrowotność
Adaptor F1	30 - 45	130 - 135	■ ■ ■	3,5 - 4,5	■	■	■	odporna na stres
Novoton F1	29 - 30	130 - 135	■ ■ ■	6 - 8	■	■	■	odporna na stres
Liberator F1	29 - 30	130 - 135	■ ■ ■	5 - 7	■	■	■	doskonała struktura
Zenon F1	30 - 35	130 - 140	■ ■ ■ ■	3 - 4,5	■	■	■	adaptacja do różnych warunków uprawy
Kingston F1	30 - 35	130 - 140	■ ■ ■ ■	3 - 4,5	■	■	■	przechowywanie oraz kwaszenie
Bloktor F1	30-32, 35-40	140 - 145	■ ■ ■ ■	2,5 - 3,5	■	■	■	tolerancja na wciornastki
Novator F1	30 - 32	140 - 145	■ ■ ■ ■	3 - 4	■	■	■	tolerancja na wciornastki
Socrates F1	30 - 32	140 - 145	■ ■ ■ ■	5 - 6	■	■	■	duża kapusta do późnego kwaszenia
Unifor F1	40 - 45	140 - 145	■ ■ ■	2 - 2,5	■	■	■	okrągłe główki
Cilion F1	30 - 32	150 - 160	■ ■ ■ ■	do 4	■	■	■	zielona barwa nawet po przechowywaniu
Robustor F1	30 - 35	150 - 160	■ ■ ■ ■	3 - 4	■	■	■	łatwy zbiór

Odmiana	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Mirror F1			■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■							
Kevin F1			■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■							
Reactor F1			■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■							
Gordius F1				■ ■ ■ ■			■ ■ ■ ■					
Grepala F1				■ ■ ■ ■			■ ■ ■ ■					
Gregorian F1				■ ■ ■ ■			■ ■ ■ ■					
Metalor F1				■ ■ ■ ■			■ ■ ■ ■					
Piccolor F1			■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■
Quisor F1				■ ■ ■ ■			■ ■ ■ ■					
Septon F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Factor F1				■ ■ ■ ■			■ ■ ■ ■					
Tolerator F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Ramco F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Agressor F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Adaptor F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Novoton F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Liberator F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Zenon F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Kingston F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Bloktor F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Novator F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Socrates F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Unifor F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Cilion F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				
Robustor F1				■ ■ ■ ■				■ ■ ■ ■				

■ – nowość ■ – sadzenie ■ – zbiór

kapusty brukselskie

Aurelius F1

otwarty pokrój roślin
– łatwiejsza ochrona

Cechy odmiany:

- odmiana późna
- otwarty pokrój roślin (dzięki długiemu ogonkowi liściowemu)
- rośliny o silnym wigorze, bez tendencji do wywracania
- główki okrągłe, wyrównane
- wysoki plon

Zastosowanie: przemysł przetwórczy i świeży rynek

Uwagi:

- zaleca się nasadzenia około 40 tys. na ha
- wysoki udział główek od 1,5 do 3,5 cm
- sprawdzona na słabszych stanowiskach

Cobus F1

wysokie wyrównanie

Cechy odmiany:

- odmiana późna, w typie Ajaxa
- bardzo mocny system korzeniowy zabezpiecza roślinę przed wywracaniem się
- główki osadzone prostopadle na łodydze
- główki wyrównane, gładkie, w kolorze ciemnozielonym

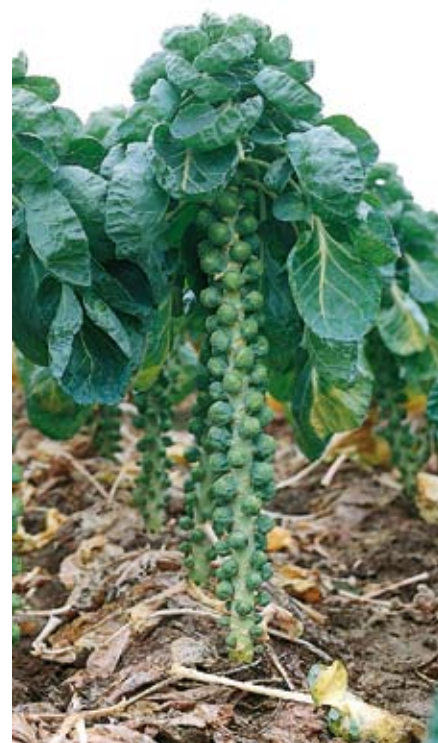
Zastosowanie: odmiana polecana do przetwórstwa

Uwagi:

- wysoki udział główek o małej średnicy
- szczególnie przydatna do zbioru mechanicznego

Ajax F1

standard do zamrażania

Cechy odmiany:

- późna odmiana o dużej sile wzrostu
- duża odporność na choroby, szczególnie podczas wilgotnej jesieni

Zastosowanie: doskonały surowiec dla przemysłu chłodniczego, nadaje się również do przechowywania

Uwagi: polecana do sadzenia po 20 kwietnia

kapusty czerwone

Reball F1

wysoka tolerancja na pękanie

Cechy odmiany:

- odmiana średniowczesna, o 75 - 80 dniach wegetacji
- rośliny o silnym wigorze odporne na stresowe warunki
- główka okrągła, dorastająca do 2 kg
- wysokie wyrównanie na polu (CMS)

Zastosowanie: świeży rynek, do upraw pod przykryciami płaskimi i w gruncie

Uwagi: odmiana przeznaczona na zbiór wiosenny oraz letni, o krótkim okresie wegetacji

Rebecca F1

wyrównana główka na zbiór jesienny

Cechy odmiany:

- okres wegetacji około 120 - 125 dni
- wysokie wyrównanie (CMS)
- główki kształtne, dorastające do 2 - 2,5 kg
- rośliny o silnym wigorze i wysokiej zdrowotności

Zastosowanie: odmiana przeznaczona na świeży rynek, do przechowania

Uwagi: możliwość zagęszczania do 70 tys./ha

Rescue F1

okrągła główka do długiego przechowywania

Cechy odmiany:

- okres wegetacji około 140 - 145 dni
- atrakcyjny, okrągły kształt główek
- doskonała struktura wewnętrzna
- średnia masa główek 1,5 - 4 kg
- wysoka zdrowotność roślin

Zastosowanie: odmiana jesienna przeznaczona do długiego przechowania

Uwagi: możliwość zagęszczania do 50 tys. roślin na ha (w celu uzyskania mniejszych główek około 1,5 kg)

kapusty pekińskie

Sprinkin F1

wysoka tolerancja na wybijanie w pędy kwiatostanowe

Cechy odmiany:

- okres wegetacji około 55 - 60 dni
- odmiana wczesna, do uprawy pod osłonami i w gruncie
- odporna na wybijanie w pędy kwiatostanowe
- zwarta główka o żywym, zielonym kolorze
- wysoki plon

Zastosowanie: odmiana przeznaczona na świeży rynek, do uprawy wiosną i latem

Uwagi: możliwość uprawy z rozsady lub siewu bezpośredniego w zagęszczeniu do 100 tys./ha

Kilakin F1

wczesność i odporność na kiłę kapusty

Cechy odmiany:

- odmiana bardzo wczesna, 50 - 55 dni wegetacji
- wysoka odporność na kiłę kapusty (HR)
- tolerancja na wybijanie w pędy kwiatostanowe
- bardzo wysoka zdrowotność roślin podczas uprawy
- możliwość krótkiego przechowania

Zastosowanie: odmiana przeznaczona do uprawy wiosennej i letniej; możliwość uprawy w tunelach, pod przykryciami płaskimi i w gruncie

Suprin F1

ciemnozielona barwa liści
po przechowaniu

Cechy odmiany:

- okres wegetacji około 75 - 80 dni
- odmiana średniopóźna
- kształt główki wydłużony (wrzecionowaty)
- główki zwarte, o ciemnozielonej barwie liści zewnętrznych (po okresie przechowania i usunięciu kilku liści, następne warstwy również zachowują zieloną barwę)
- mały nerw główny, duży udział części jadalnej
- odmiana odznacza się odpornością (HR) na kiłę kapusty
- w odpowiednich warunkach może być przechowywana przez kilka miesięcy, bez dużej utraty jakości

Zastosowanie: odmiana przeznaczona do długiego przechowywania

Uwagi: możliwość uprawy z rozsady lub siewu bezpośredniego w większym zagęszczeniu, nawet do 90 tys./ha, zalecane nasadzenia nie później niż do 10 sierpnia

Janin F1

długie przechowywanie
i odporność na kiłę kapusty

Cechy odmiany:

- wysoka odporność na kiłę kapusty
- okres wegetacji około 70 - 75 dni
- atrakcyjny, wrzecionowaty kształt
- liście ciemnozielone, dokładnie domykające główkę
- zbita struktura wewnętrzna

Zastosowanie: odmiana jesienna przeznaczona do długiego przechowania

Uwagi:

- główki przeznaczone do długiego przechowania, zaleca się wycinać w okresie dojrzałości zbiorczej
- polecane nasadzenia powyżej 60 tys./ha

kapusty włoskie

Nebraska F1

Alaska
CMS

atrakcyjna
główka

nowość

Czy znane i sprawdzone odmiany mogą być jeszcze lepsze?

Wyrównanie to jedna z podstawowych cech odmian wymaganych przez producentów, na którą zwracają uwagę również handlowcy. Jednorodność plonu obniża koszty produkcji, gdyż pozwala skrócić okres zbioru oraz czas przygotowania do sprzedaży i pakowania zebranych warzyw. Wyższy udział tzw. *jedynki* to również wyższa, średnia cena sprzedaży, a w rezultacie – wyższy zysk producenta.

Chcąc sprostać oczekiwaniom rynku pod względem wyrównania warzyw firma Syngenta wprowadziła na rynek odmiany typu CMS, będące odpowiednikami wielu znanych i sprawdzonych odmian. Metoda produkcji nasion CMS gwarantuje wysokie wyrównanie odmian, a jednocześnie ułatwia pro-

dukcję nasion, dzięki czemu możemy dostarczać wysokiej jakości materiał siewny, o lepszej energii i kiełkowaniu. Pierwszą odmianą, którą wprowadziliśmy kilka lat temu na rynek w wersji CMS była kapusta Cilion – odpowiednik popularnej kapusty białej Marathon. Obecnie nasi klienci korzystają z wielu odmian w wersji CMS np.: Gregorian zastąpił Grenadiera, czy Quisor to Quisto w wersji CMS.

Wszyscy producenci podkreślają, że nowe wersje sprawdzonych odmian nie tylko zachowują zalety swoich poprzedników, ale często są od nich lepsze, właśnie, ze względu na – wspomniane wcześniej – znakomite wyrównanie.

W tym sezonie zapraszamy do wypróbowania nowych wersji CMS, tym razem wprowadzonych do asortymentu kapust włoskich – Nebraska to CMS Alaski oraz Baikal to CMS Syberii. Są to udoskonalone wersje znanych, późnych odmian przeznaczonych do przechowania. ■

Cechy odmiany:

- wersja CMS popularnej odmiany Alaska
- późna odmiana, o 150 - 160 dniach wegetacji
- liście mocno karbowane
- waga główki: 1,5 - 2,0 kg
- intensywny nalot woskowy
- główki zwarte, o niebieskozielonej barwie
- odporna na pęknięcie

Zastosowanie: świeży rynek i do przechowywania

Uwagi: wysoka tolerancja na niskie temperatury

Baikal F1

Syberia
CMS

wysoka tolerancja
na niskie temperatury

nowość

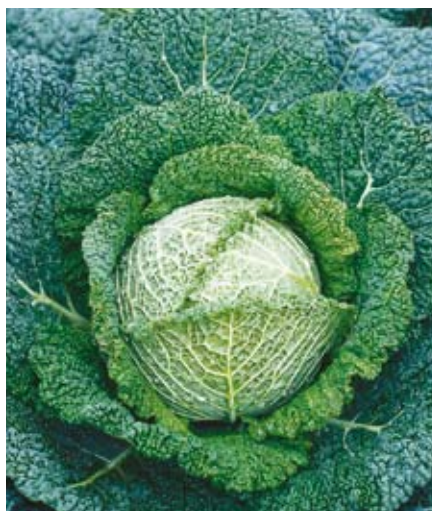
Cechy odmiany :

- późna odmiana o 155 - 165 dniach wegetacji
- liście karbowane
- waga główki 1,5 - 2,2 kg
- ciemnozielony kolor główki
- odporna na pęknięcie
- wysoka zdrowotność w polu
- wysoka odporność na niskie temperatury

Zastosowanie: świeży rynek i do przechowania

Miletta F1

zdrowotność
i odporność na stres

Cechy odmiany:

- odmiana średniowczesna – 105 - 110 dni wegetacji
- główki zbite, dorastające do 2 - 2,5 kg
- liście mocno pofałdowane
- okres wegetacji 105 - 110 dni
- doskonała, zbita struktura wewnętrzna

Zastosowanie:

- świeży rynek i dla przetwórstwa
- możliwość uprawy w drugim cyklu (nasadzenia do końca czerwca), z przeznaczeniem na krótkie przechowanie

Uwagi: wysoka odporność na tipburn i zagniwanie główek od spodu

Ottawa F1

wysoka zdrowotność
jesienią

Cechy odmiany:

- odmiana późna, przeznaczona do długiego przechowania
- okres wegetacji około 150 - 160 dni
- liście silnie pokarbowane i woskowane, odporne na choroby
- główki owalne, dorastające do 1,5 - 2,5 kg

Zastosowanie: długie przechowywanie, sprzedaż na świeżym rynku

kapusta czerwona i włoska

– charakterystyka odmian oraz terminy sadzenia i zbioru

Odmiana	Gęstość nasadzenia w tys./ha	Okres wegetacji od sadzenia do zbioru	Główki		terminy sadzenia i zbioru											
			odporność na pęknięcie	średnia waga [kg]	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad			
kapusty czerwone																
Reball F1	35 - 45 (55 - 65)	75 - 80	■ ■	1,5 - 2 (0,3 - 0,5)												
Rebecca F1	32 - 35, 60 - 70	120 - 125	■ ■ ■	2 - 2,5												
Rescue F1	30 - 50	140 - 145	■ ■ ■	1,5 - 4												
Regilius F1	32 - 35	150 - 160	■ ■ ■	2,5 - 4												
kapusty włoskie																
Premius F1	45 - 50	55 - 60	■ ■	1,2 - 1,5												
Atlanta F1	35 - 40	75 - 80	■ ■	1,5 - 2,5												
Fiona F1	60 - 70	80 - 85	■ ■ ■	0,3 - 1												
Milletta F1	35 - 40	105 - 110	■ ■ ■	2 - 2,5												
Ottawa F1	30 - 35	150 - 160	■ ■ ■	1,5 - 2,5												
Alaska F1	30 - 35	150 - 160	■ ■ ■	1,5 - 2												
Nebraska F1	30 - 35	150 - 160	■ ■ ■	1,5 - 2												
Siberia F1	30 - 35	155 - 165	■ ■ ■	1,5 - 2,2												
Baikal F1	30 - 35	155 - 165	■ ■ ■	1,5 - 2,2												

■ – nowosć   ■ – sadzenie   ■ – zbiór

kapusta pekińska

– charakterystyka odmian oraz terminy sadzenia i zbioru

Odmiana	Dni wegetacji	Gęstość nasadzeń [tys./ha]	Średnia masa główek [kg]	Odporność na kiłę kapusty (HR)	Przechowanie	Uwagi
Kilakin F1	50 - 55	60 - 90	1,0 - 2,0	■	■	wczesność i odporność na kiłę kapusty
Sprinkin F1	50 - 60	60 - 90	1,0 - 2,0		■ ■	wczesność i wysoka tolerancja na wybijanie w pędy kwiatostanowe
Janin F1	70 - 75	60 - 90	1,0 - 2,5	■	■ ■ ■	przechowanie i odporność na kiłę
Suprin F1	75 - 80	50 - 80	1,0 - 2,5	■	■ ■ ■ ■	ciemnozielona barwa liści po przechowaniu
Orankin F1	60 - 65	70 - 100	1,0 - 1,5		■	pomarańczowy kolor i duża zawartość witaminy A

Odmiana	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Sprinkin F1												
Orankin F1												
Kilakin F1												
Janin F1												
Suprin F1												

■ – sadzenie   ■ – zbiór

kapusta brukselska – charakterystyka odmian oraz terminy sadzenia i zbioru

Odmiana	Okres wegetacji (dni)	Wielkość do 25 mm	Zastosowanie		Rośliny			Główki	
			rynek	zamrażanie	możliwość opóźnienia zbiorów	odporność na wybijanie w pędy nasienne	mrozoodporność	utrzymanie jakości handlowej po zbiorze	smak
Abacus F1	ok. 110	■	■■		■■■	■■■		■■	■■■
Maximus F1	ok. 125	■	■■	■	■■■	■■■	■	■■■	■■■
Crispus F1	ok. 150	■■	■	■■	■■■	■■■	■■	■■■	■■■
Cyrus F1	ok. 125	■	■■		■■■	■■■	■	■■■	■■■
Louis F1	ok. 140	■■■	■	■■■	■■■	■■■	■	■■	■■
Philemon F1	ok. 145	■■	■	■■	■■■	■■	■■	■■	■■
Helemus F1	ok. 145	■■	■	■■	■■■	■■	■■	■■■	■■■
Aurelius F1	ok. 150	■■	■	■■■	■■■	■■■	■■	■■■	■■■
Cumulus F1	ok. 150	■■	■	■■■	■■■	■■■	■■	■■■	■■■
Cronus F1	ok. 150	■■	■	■	■■■	■■■	■■	■■■	■■■
Ajax F1	ok. 150	■■■	■	■■■	■■■	■■■	■■	■■■	■■
Cobus F1	ok. 150	■■■	■	■■■	■■■	■■■	■■	■■■	■■

■■■ – bardzo wysoki udział brukserek do 25 mm   ■ – mała   ■■■ – średnia   ■■■■ – wysoka

Odmiana	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Abacus F1				■			■					
Maximus F1				■			■					
Crispus F1				■			■					
Cyrus F1				■			■					
Louis F1				■					■			
Philemon F1				■					■			
Helemus F1				■					■			
Aurelius F1				■					■			
Cumulus F1				■					■			
Cronus F1				■					■			
Ajax F1				■					■			
Cobus F1				■					■			

■ – sadzenie   ■ – zbiór

reprezentanci terenowi

Polska południowo-wschodnia
Tomasz Olszewski
0 600 34 25 25
tomasz.olszewski@syngenta.com

Polska południowa
Zbigniew Szewczyk
0 602 76 92 96
zbigniew.szewczyk@syngenta.com

Polska północna
Jacek Malinowski
0 660 49 23 78
jacek.malinowski@syngenta.com

Polska centralna
Zbigniew Chuchnowski
0 696 43 01 48
zbigniew.chuchnowski@syngenta.com

Polska południowo-wschodnia
Piotr Prasolek
0 608 44 34 79
piotr.prasolek@syngenta.com

Polska zachodnia
Zygmunt Siekacz
0 600 91 23 14
zygmunt.siekacz@syngenta.com

specjaliści ds. doświadczeń (trial officers)

Mariusz Stepien
0 664 14 91 37
mariusz.stepien@syngenta.com

Błażej Wędrowski
0 692 42 63 45
blazej.wedrowski@syngenta.com

Tomasz Górski
Współpraca z przemysłem
przetwórczym
0 600 067 910
tomasz.gorski@syngenta.com

Leszek Klimczak
Menedżer ds produktu
warzywa kapustne
0 600 390 404
leszek.klimczak@syngenta.com

Syngenta Seeds Sp. z o.o.

ul. Powązkowska 44c
01-797 Warszawa
tel.: (22) 32 60 690
fax: (22) 32 60 689
www.sg-vegetables.com

Wersja katalogu: grudzień 2010

Przy opracowaniu tej broszury staraliśmy się, aby informacje w niej zawarte były jak najdokładniejsze. Przedstawione przez nas informacje powinny być jednak wykorzystane w oparciu o własną wiedzę i doświadczenie użytkownika oraz po uwzględnieniu warunków klimatyczno-glebowych typowych dla danego regionu. W związku z tym, firma Syngenta Seeds nie ponosi odpowiedzialności za wyniki uprawy opartej wyłącznie na danych zawartych w niniejszej publikacji.